

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
ХМЕЛЬНИЦЬКЕ ОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ

РЕКОМЕНДАЦІЇ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ

від 10 березня 2017 року

м. Хмельницький

№15/48-рк/к

Про усунення причин виникнення порушень законодавства про захист економічної конкуренції, що їм сприяють

Адміністративна колегія Хмельницького обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши лист виконавчого комітету Нетішинської міської ради від 10 січня 2017 року №21/01-27-85/2017 на предмет дотримання законодавства про захист економічної конкуренції.

ВСТАНОВИЛА:

Хмельницьким обласним територіальним відділенням Антимонопольного комітету України (надалі - Відділення) здійснено розгляд листа виконавчого комітету Нетішинської міської ради від 10 січня 2017 року №21/01-27-85/2017 та рішення «Про обмеження щодо продажу пива (крім безалкогольного), алкогольних та слабоалкогольних напоїв, вин столових на території м. Нетішин» від 23 травня 2014 року №58/1332.

В ході розгляду встановлено наступне.

Виконавчий комітет Нетішинської міської ради утворений відповідно до Конституції України та Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» та в своїй діяльності керується Конституцією України і чинним законодавством України.

Відповідно до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» виконавчий комітет Нетішинської міської ради в межах своєї компетенції самостійно вирішує питання місцевого значення, виходячи із інтересів громадян, які проживають на території міста Нетішин, та державних інтересів, проводить у життя рішення вищестоящих органів державної влади, забезпечує дотримання законності та правопорядку.

Виконавчий комітет Нетішинської міської ради є правомочним розглядати та вирішувати будь-які питання, віднесені законодавством до компетенції органів місцевого самоврядування, а також утворюваних ними органів.

Відповідно до статті 73 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» акти ради, сільського, селищного, міського голови, голови районної в місті ради, виконавчого комітету сільської, селищної, міської, районної у місті (у разі її створення) ради, прийняті в межах наданих їм повноважень, є обов'язковими для виконання всіма розташованими на відповідній території органами виконавчої влади, об'єднаннями громадян, підприємствами, установами та організаціями, посадовими особами, а також громадянами, які постійно або тимчасово проживають на відповідній території.

Таким чином, рішення виконавчого комітету Нетішинської міської ради, прийняті в межах своєї компетенції, є обов'язковими для виконання всіма розташованими на території міста підприємствами, організаціями і установами, кооперативними та іншими громадськими організаціями, їх органами, а також посадовими особами і громадянами.

Відповідно до частини першої статті 10 Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні" міські ради є органами місцевого самоврядування, що представляють відповідні територіальні громади та здійснюють від їх імені та в їх інтересах функції і повноваження

місцевого самоврядування, визначені Конституцією України, цим та іншими законами.

Згідно із Рішенням п'ятдесят восьмої сесії Нетішенської міської ради VI скликання від 23.05.2014 року № 58/1332 було вирішено обмежити продаж пива (крім алкогольного), алкогольних, слабоалкогольних напоїв, вин столових в об'єктах торгівлі, крім торгівлі в об'єктах ресторанного господарства, які розміщуються в окремих капітальних будівлях, або спеціально обладнаних приміщеннях, інших капітальних спорудах, у відповідних часових режимах.

Відповідно до підпункту 9 пункту "а" статті 30 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» до власних (самоврядних) повноважень виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належать: встановлення зручного для населення роботи підприємств комунального господарства, торгівлі та громадського харчування, побутового обслуговування, що належать до комунальної власності відповідних територіальних громад.

Згідно з підпунктом 4 пункту «б» статті 30 Закону № 280/97-ВР до делегованих повноважень зазначених рад належить встановлення за погодженням з власниками зручного для населення режиму роботи розташованих на відповідній території підприємств, установ та організацій сфери обслуговування незалежно від форм власності.

Із наведених норм вбачається, що до повноважень органів місцевого самоврядування належить виключно встановлення режиму роботи суб'єктів господарювання.

Основні вимоги до роздрібною торгівлі горілкою і лікєро-горілочаними виробами, вином виноградним та плодово-ягідним, коньяком, шампанським, вином ігристим встановлені Правилами, які спрямовані на забезпечення прав споживачів щодо належної якості товару і рівня торгівельного обслуговування (абзац перший пункту 1 Правил - Постанови «Про затвердження Правил роздрібною торгівлі алкогольними напоями» від 30.07.1996 р., № 854).

Водночас, вказані повноваження стосуються встановлення (лише за погодженням з власником) саме режиму роботи, тобто розподілу робочого часу протягом відповідного календарного періоду (дня, тижня, місяця, року), але не встановлення обмеження на реалізацію певного виду продукції (товарів) у визначений органом місцевого самоврядування проміжок доби.

Отже, місцева рада не має повноважень самостійно встановлювати постійну, не на час проведення масових заходів, заборону продавати алкогольні, слабоалкогольні напої та пива, в тому числі у певні години доби.

Згідно з приписами частини другої статті 4 Закону України "Про захист економічної конкуренції" органи місцевого самоврядування зобов'язані сприяти розвитку конкуренції та не вчиняти будь-яких неправомірних дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію.

Таким чином, відповідно до вказаних законодавчих норм, реалізація виконавчим комітетом Нетішинської міської ради покладених на нього повноважень, має здійснюватись з дотриманням вимог чинного законодавства, у тому числі Закону України "Про захист економічної конкуренції".

Пунктом 7 Правил передбачено, що режим роботи спеціалізованих магазинів, спеціалізованих відділів, секцій встановлюється суб'єктом господарської діяльності за погодженням з органами місцевого самоврядування.

Основні засади державної політики щодо регулювання, зокрема, роздрібною торгівлі алкогольними напоями, забезпечення їх високої якості та захисту здоров'я громадян, а також посилення боротьби з незаконним виробництвом та обігом алкогольних напоїв і тютюнових виробів на території України визначає Закон України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв та тютюнових виробів» від 19.12.1995 № 481/95-ВР (далі – Закон № 481/95-ВР).

Відповідно до статті 15 Закону № 481/95-ВР імпорту, експорту і оптової торгівлі алкогольними напоями та тютюновими виробами можуть здійснюватись суб'єктами

господарювання всіх форм власності за наявності ліцензій.

Також, цією статтею визначено, що роздрібна торгівля алкогольними напоями (крім столових вин) може здійснюватися суб'єктами господарювання всіх форм власності, у тому числі їх виробниками, за наявності у них ліцензій.

Слід зазначити, що відповідно до Закону (з урахуванням змін внесених Законом України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо обмеження споживання і продажу пива та слабоалкогольних напоїв" від 21.01.2010 № 1824-VI) органи місцевого самоврядування не наділені повноваженнями самостійно визначати місця, в яких продаж алкогольних напоїв обмежується та/або забороняється.

Слід відмітити, що виконавчий комітет Нетішинської міської ради не надав жодних документів, які б засвідчили погодження режиму роботи з власниками об'єктів роздрібно торгівлі алкогольними напоями.

Враховуючи вищевикладене, Відділення дійшло висновку про протиправність положень рішення виконавчого комітету Нетішинської міської ради «Про обмеження щодо продажу пива (крім безалкогольного), алкогольних та слабоалкогольних напоїв, вин столових на території м. Нетішин» від 23.05.2014 року № 58/1332, оскільки встановлення органом місцевого самоврядування постійної заборони (обмеження) щодо торгівлі алкогольними напоями виходить за межі наданих йому повноважень.

Отже, дії виконавчого комітету Нетішинської міської ради, які полягають у встановленні часових обмежень (режиму роботи) щодо реалізації пива (крім безалкогольного), алкогольних та слабоалкогольних напоїв, вин столових на території м. Нетішин без відповідного погодження з власником об'єкту торгівлі, як це передбачено вимогами Порядку «Про затвердження Правил роздрібно торгівлі продовольчими товарами» від 11.07.2003 р. №185, містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції передбаченим пунктом 3 статті 50, абзацом другим частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді антиконкурентних дій органів місцевого самоврядування, а саме, встановлення обмежень на здійснення реалізації певних видів товарів, шляхом скасування рішення виконавчого комітету Нетішинської міської ради від 23.05.2014 року № 58/1332.

Виходячи з наведеного вище та зважаючи на те, що дії виконавчого комітету Нетішинської міської ради не призвели до обмеження конкуренції, не завдали значних збитків суспільству, керуючись статтею 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» та статтею 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», адміністративна колегія Хмельницького обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України,

РЕКОМЕНДУЄ:

Виконавчому комітету Нетішинської міської ради (код ЄДРПОУ 05399231, вул. Шевченка, 1, м. Нетішин, 30100) припинити дії, які полягають у встановленні часових обмежень (режиму роботи) щодо реалізації пива (крім безалкогольного), алкогольних та слабоалкогольних напоїв, вин столових на території м. Нетішин без відповідного погодження з власником об'єкту торгівлі, як це передбачено вимогами Порядку «Про затвердження Правил роздрібно торгівлі продовольчими товарами» від 11.07.2003 р. №185, містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 3 статті 50, абзацом другим частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді антиконкурентних дій органів місцевого самоврядування, а саме, встановлення обмежень на здійснення реалізації певних видів товарів, шляхом скасування рішення виконавчого комітету Нетішинської міської ради від 23.05.2014 року № 58/1332.

Відповідно до частини другої статті 46 Закону України "Про захист економічної конкуренції", рекомендації органів Антимонопольного комітету України підлягають обов'язковому розгляду органами чи особами, яким вони надані.

Частиною третьої статті 46 Закону України “Про захист економічної конкуренції” передбачено, що за умови виконання положень рекомендації органів Антимонопольного комітету України, провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції не розпочинається.

Про результати розгляду цих рекомендацій та здійснені заходи повідомити Відділення **у місячний строк** з дня їх отримання.

Голова адміністративної колегії,
Голова відділення

В. Олуйко